

Boderne Grundejerforening – Nyhedsbrev oktober 2018

Kære grundejere,

Bestyrelsen har nu haft tid til at sætte sig ind i de fleste af de igangværende sager og haft møder med en del parter desangående. Vi føler derfor at det giver mening at udsende dette nyhedsbrev, sådan at i alle kan følge med i hvad der sker.

Ændring af lokalplan fra landzone til sommerhusområde: Vi har afholdt 2 møder med kommunen om dette og har blandt andet anført, at det er vigtigt at få konkretiseret, hvad vi opnår af såvel fordele som ulemper ved en eventuel ændring af lokalplanen for området. Der arbejdes på en udarbejdelse af dette i form af et notat, som vil blive rundsendt, når det er klar. Et væsentligt forhold er, at en ny lokalplan ikke berører eksisterende forhold, men alene nye forhold.

Status med selve lokalplansteksten er, at Kommunen er i gang med at udarbejde første udkast til en sådan ændret lokalplan. Vi vil løbende have dialog med kommunen desangående sådan, at det første udkast i videst mulig udstrækning tager højde for de specielle forhold, vi har i Boderne og der vil som udgangspunkt blive taget udgangspunkt i de i dag eksisterende deklamationer og områdets karakter. Når første udkast er klart, er det planen, at det udsendes til alle grundejere og at der indkaldes til et "borgermøde" hvor forslaget kan drøftes. Dette sådan, at alle bliver hørt og det sikres, at alle spørgsmål bliver stillet og tages med i den samlede vurdering. Når det vurderes, at man har et endeligt gennemarbejdet dokument, vil selve beslutningsprocessen starte. Denne vil også indeholde en høring, hvor såvel alle grundejere, men også andre udefra kommende parter, med interesse i området vil kunne ytre sig. I sidste ende er det så kommunen som tager den endelige beslutning. Tidsplanen er at det første udkast fra kommunen vil være klar om 2-3 måneder hvorefter et fællesmøde kan tænkes at blive afholdt i påsken 2019.

Cykelsti til Boderne: Den gennemførte trafiktælling udført i perioden 10. juli til 2. august 2018 udviste nogle overraskende tal, herunder en meget markant og stabil biltrafik med godt 1.300 køretøjer i døgnet med en gennemsnitshastighed på knap 70km/t og en meget beskeden cykeltrafik på "kun" 25 cykler i døgnet. Gående er ikke registreret. De mere præcise detaljer følger af vedlagte bilag 1. Kultur- og miljøudvalget har ifølge Leif Olsen haft anlæggelse af en cykelsti til Boderne med i sit budgetoplæg til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen besluttede at afslå dette forslag. Vi formoder, at det skyldes en prioritering af øvrige strækninger samt det generelle økonomiske råderum. Bestyrelsen vil i første omgang arbejde på at få nedsat hastigheden på strækningen Rosengården-Boderne samt herudover i den løbende dialog med kommunen, at vurdere tidspunktet for igen at arbejde på anlæggelse af en cykelsti.

Renovation: Der har tidligere været drøftelser med Fugato om at adgangsvejene til dagsrenovation var i en forfatning, sådan, at de havde svært ved at opfylde deres del af aftalen. På initiativ fra en beboer, har bestyrelsen været på rundtur med repræsentanter for Bofa og Fugato og konklusionen er, at problemet kun er reelt i et lille område imod øst omfattende nr. 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80 & 81 . Det er besluttet, på lige fod med løsningen i "Dalen", at erstatte de individuelle renovationsstativer ud for hvert hus med containere placeret på hjørnet hvor der drejes ned til husene. Efterfølgende er de berørte beboere spurgt og der har ikke været nogle indsigelser. Vi har derfor besluttet at etablere opsamlingspladsen. Pladsen

stabiliseres med fliser og får rækværk. Vi forventer pladsen etableret inden påsken 2019.

Vedligehold af fællesarealer: Vedr. asfaltering af det dårlige stykke på bakken har vi indhentet 2 tilbud på udbedring af asfaltbelægningen på vejen fra aviskasserne og op til den nyere asfalt etableret for 3-4 år siden. Vi har accepteret et tilbud fra NCC på 43.000 incl. moms. og arbejdet forventes udført i uge 43. Kvas fra Fugatos hugning er fjernet, hullet i p-plads over dalen er fyldt op og stabiliseret. Skilte er gennemgået og græs på bakken er slået. Vi forventer i den kommende periode at udskifte stativ til aviskasser ved bakken samt at klippe grene langs vejene.

Grundejerforeningens ejerskab af grunde: Den tidligere bestyrelse har udført et stort arbejde med at få undersøgt og dokumenteret hvilket grunde det er, at foreningen ejer. Vi har drøftet dette forhold med kommunen og læst den omfattende korrespondance desangående. Vores konklusion er at vi er 100 % enige med kommunens konklusion som gengivet i deres skrivelse af 5. juli 2018 som vedlægges som bilag 2.

Pligt til medlemskab af grundejerforeningen: Bestyrelsen har også drøftet dette forhold med kommunen og er enige i den konklusion, som fremgår af bilag 2. Vores vedtægter viser en ubetinget medlemspligt for grundejere i Boderne og vi finder det naturligt, at man som grundejer deltager i fællesskabet med at vedligeholde fællesarealer m.v. I forbindelse med en eventuel opdatering af foreningens vedtægter har vi tænkt at man lader disse tinglyse på de enkelte ejendomme, hvilket er den normale måde at regulere forholdet på overfor 3. mand. Der er enkelte ejendomme/grunde som vi ikke kan pålægge tvungent medlemskab, men flertallet af disse har alligevel valgt at være en del af fællesskabet. Vi vil arbejde på, over tid, at få alle med i foreningen

Militæret: Der er etableret kontakt til den ansvarlige som også har fået kontaktoplysninger til bestyrelsen. Stor samarbejdsvilje. Ingen udestående problemer. Aftale om hjælp til udbedring af veje er også på plads.

Parkering: Bestyrelsen har drøftet dette forhold med kommunen. **Vendepladsen/P-pladsen nord for Stærmose** afventer stadig svaret fra Naturklagenævnet. Indtil dette foreligger fortsætter vi som hidtil med, at pladsen anvendes såvel til busser som til normal parkering i de perioder, hvor det er nødvendigt. Pladsen er således ikke formelt godkendt, men kommunen vil ikke hindre den nuværende udnyttelse.

Den store offentlige P-plads er løbende blevet mindre grundet tilsanding, ligesom rækværket trænger til en reovering. Vi har været i dialog med Kommunen, som vil kigge på at reovere rækværket og en generel oprydning. **Parkering for beboere** er specielt for området i Boderne, idet der er en del huse hvor der grundet beliggenheden ikke er mulighed for at parkere ved egen ejendom. I disse tilfælde må man parkere på de fælles p-arealer som foreningen råder over. Den offentlige P-plads skal, i de 6-8 intensive sommeruger, så vidt muligt, ikke benyttes af os som lokale beboere, idet den er tiltænkt udefra kommende besøgende til området. Det er planlagt at specielle P-forhold for grundejerne vil blive en del af den nye lokalplan. **Parkering på Bakken.** Historisk har man foretaget parkering på bakken i de perioder, hvor den offentlige plads har været opfyldt. Vi vurderer om dette kunne genetableres.

Naturpleje: Bestyrelsen har været på "markvandring" og fået et godt indtryk af området kvaliteter og udfordringer. Det blev konstateret at der enkelte steder var taget hårdt fat med

motorsaven, også inde på foreningens fællesarealer og sjovt nok de steder hvor en sådan fældning medførte havudsigt. Dette er selvfølgelig ikke i orden og er blevet påtalt og efterfølgende oprettet.

Vi arbejder på at finde en langvarig løsning for regulering af den voldsomme hybenrose-vækst og foreningen har kontakt med Vej og Park vedr. forebyggelse af hybenroser. Se vedlagte skriv fra kommunen. **Beboerne opfordres til at rydde roser og vi indstifter en rosepris for bedst og mest ryddet område. Prisen uddeles ved generalforsamlingen.**

Hjemmeside: Der arbejdes på at få en hjemmeside etableret så kommunikationen med beboerne og andre lettes.

Persondataforordning: Bestyrelsen arbejder på en formulering om dette.

Arbejdsdag: Vi forventer at dette kommer til at ske d. 13. april kl. 14.00. I vil høre nærmere.

Løbende dialog med grundejerne: Vi takker for de løbende konstruktive forslag vi får fra jer som grundejere og skal opfordre jer til at fortsætte dette sådan, at det kan behandles/vurderes i bestyrelsen.

Mvh. bestyrelsen

Bilag 1- Trafikmåling

Først biltrafikken

Der kører i gennemsnit 1.311 køretøjer i døgnet. Den mindste trafik var på 980 køretøjer, Den største trafik var på 1.568 køretøjer Den gennemsnitlige hastighed var 69 km/t

Så cykeltrafikken

Der kører i gennemsnit 25,4 cykler i døgnet Den mindste cykeltrafik var 2 cykler om dagen den 18.7. (heldagsregn) Den største cykeltrafik var på 57 cykler om dagen den 25.7.

Den største timetrafik var på 10 cykler den 19.7. kl. 13-14 9 cykler den 23.7. kl. 11-12 9 cykler den 24.7. kl. 15-16 og 9 cykler den 26.7. kl. 15-16

De største "klumper" var 6 cykler den 19.7. kl. 13.15 og 5 cykler den 29.7. kl. 16.30

Tællingerne er udført fra den 10. juli til den 2. august 2018.

BORNHOLMS

REGIONS KOMMUNE

Center for Natur, Miljø

og Fritid Skovløkken 4, Tejn

3770 Allinge

**Boderne Hus- og
Grundejerforening** ved
bestyrelsen

Bornholms Regionskommune **Center for Natur, Miljø og Fritid**

nmf@brk.dk

www.brk.dk CVR: 26 69 63 48

Bilag 2 - Ejerskab matrikler

5. juli
2018

J. nr.
01.00.00G01-0004

Boderne grundejerforenings ejerskab til matrikler i Boderne samt pligt til medlemsskab af grundejerforeningen

Formanden for Boderne Grundejerforening har henvendt sig til Bornholms Regionskommune i flere omgange og anmodet om kommunens svar på spørgsmål omkring ejerskab af udvalgte matrikler i Boderne samt forpligtelser til for grundejerne i området at være medlem af grundejerforeningen.

Herunder følger kommunens svar.

Vedrørende ejerskabet til strandarealer, matriklen langs Grødby Å og p-pladsen.

Grundejerforeningen har i flere mails og redegørelser givet udtryk for, at regionskommunen har "fundet på", at foreningen i 2005 overtog de pågældende arealer, at kommunen har "taget foreningen ved næsen" og "overdraget arealet til foreningen i 2005 uden at orientere os eller få vores accept på at vi ville overtage arealet". Foreningen skriver også, " Vi nægter at tro på at kommunen kan tvinge os til at overtage deres areal. Så nu går vi ud fra at kommunen refunderer vores udlæg, og åbent erkender at det er et kommunalt ejet areal, det er sikkert velegnet til afslutningen på vores ønskede cykelsti." Poul Aksel Eriksen skriver i sin mail fra 27. juni 2018: "Jeg vil gerne gentage vi har aldrig accepteret at overtage arealet langs Grødby å, hvorfor skulle vi dog også det der er ingen adgang til arealet, og vi kan ikke tilskødes et areal uden vi har godkendt det og i den tingbogsattest du har fremsendt som bevis kan jeg klart se at vi aldrig har været inddraget f.eks. står jeg anført som administrator med navnet Poul Aksel Munk Eriksen mellemnavnet Munk har jeg aldrig brugt hverken på skøder eller andet, den der har lavet papiret har bagom ryggen på mig indhentet oplysninger i folkeregisteret, det er det eneste sted det står ingen andre steder."

BRK finder grundejerforeningens beskyldninger og tilkendegivelser meget overraskende

og beklagelige.

Det er korrekt, at landinspektør August Olsen i forskellig korrespondance i 1975 - 1976 omtaler Åkirkeby kommunes overtagelse af strandarealet og parkeringsarealet og arealet langs Grødby A. Det fremgår også af deklARATIONEN lyst 24. februar 1976, at arealet skal søges (vores fremhævelse) frastykket og overdraget vederlagsfrit til Åkirkeby Kommune.

Men fakta er, at arealerne *ikke* blev overdraget, og kommunen blev aldrig tinglyst ejer. Hvad der skete dengang kan vi ikke umiddelbart finde forklaring på i de arkiver, BRK har overtaget fra Åkirkeby Kommune. Men det er heller ikke relevant nu, for som det fremgår af tingbogen, www.tinglysning.dk, har Hus- og Grundejerforeningen Boderne v/ formand Poul Aksel Eriksen ved skøde tinglyst den 2.6.2005 overtaget matr.nr. 101, 101bq, 101h og 101bp, alle Aaker sogn fra Arne Valdemar Munch.

Såfremt det var grundejerforeningens opfattelse, at det rettelig burde være BRK, der stod som ejer, ville man næppe have medvirket til overdragelse, også henset til, at det delvist er den samme personkreds, der har været involveret i sagen i 1975-76 og i 2005.

Det fremgår af tinglysningen, at tilladelse fra Skov og Naturstyrelsen er forevist, så der har været et vist forarbejde inden overdragelsen. Advokat N.H. Søndergaard, Virum, er anmelder af skødet, og det er et vilkår for overdragelsen, at køber, grundejerforeningen, betaler salær til advokaten for at berigtige handlen. Det indikerer, at det er foreningens advokat, der har skrevet skødet, søgt den nødvendige tilladelse og tinglyst skødet. Det må fremgå af foreningens regnskab for 2005, at disse udgifter er afholdt.

Vi har forgæves gennemset kommunens elektroniske arkiv for 2004 og 2005 efter sager eller dokumenter, der kan vise om BRK har været orienteret om eller inddraget i overdragelsen til foreningen - udover den automatiske registrering af ejerskiftet. Vi kan af kortmaterialet se, at Kort- og Matrikelstyrelsen den 3. marts 2005 har registreret ændringer på vejmatrikel 7000c, formentlig er det inddragelsen af p-pladsen som offentligt vejareal, og formentlig har det sammenhæng med grundejerforeningens overtagelse af de øvrige arealer, hvor overtagelsesdagen ifølge skødet er 1. januar 2005.

Tingbogsoplysningen og kopien af skødet er som nævnt fundet på tinglysning.dk, der er offentlig tilgængelig. Vi er overraskede over, at ejerforeningen nægter ethvert kendskab til overdragelsen i 2005, når der findes et dokument med underskrifter fra foreningens bestyrelse og underskrifter fra kendte vitterlighedsvidner.

De mange påstande om kommunens uhæderlige optræden er krænkende og fremsat mod

bedre vidende.

Konklusion: De pågældende matrikler ejes af grundejerforeningen, og der er ingen forpligtelse for BRK til at overtage en eller flere af disse. Medlemmer af grundejerforeningen har været vidende om Åkirkeby kommunes intentioner i 1975/76 ved overdragelsen i 2005. Der er ingen forklaring på, hvorfor overdragelsen til Åkirkeby Kommune ikke blev effektueret dengang, men BRK ønsker ikke efter henholdsvis 43 og 13 år at kræve ejerforholdene ændrede.

Vedr. medlemskab af grundejerforeningen. Grundejerforeningen har gentagne gange hævdet, at BRK er forpligtet til at håndhæve et krav om medlemskab af grundejerforeningen. BRK har i den forbindelse også gentagne gange, skriftligt og ved møder, fastholdt, at der ikke er et krav om medlemskab, som kommunen kan eller skal håndhæve. Poul Aksel Eriksen har altid tilkendegivet, at det var en betingelse for Åkirkeby kommune for at godkende en udstykning, at der blev stiftet en grundejerforening. Det fremgår ikke af det materiale vedrørende udstykningen, som landinspektør August Olsen sender til kommunalbestyrelsen den 23.12. 1975, og det fremgår af materialet, at Åkirkeby kommune har godkendt udstykningen 29. januar 1976 og kun tilføjet "erklæring fra kommunalbestyrelsen" en bemærkning om at overtagelsen af strandarealerne og parkeringsarealerne er betinget af, at der på samtlige arealer tinglyses at der ikke kan kræves erstatning for sandflugt fra de nævnte arealer. Der står intet om et krav om en grundejerforening. Men hvad der har været intentioner og forudsætninger i 1975-76 er imidlertid ikke relevant for retsstillingen i dag:

Det fremgår af tinglysningslovens § 1, stk. 1, at rettigheder over fast ejendom skal tinglyses for at få gyldighed mod aftaler om ejendommen og mod retsforfølgning, hvis ikke de pågældende rettigheder ifølge særlig lovgivning har gyldighed uden tinglysning, f.eks. lejeaftaler på sædvanlige vilkår.

Og det er et faktum, at den for øvrigt meget detaljerede deklaration, der i forbindelse udstykningen tinglyses på de enkelte parceller, ikke indeholder noget krav om stiftelse og medlemskab af en grundejerforening. Det

Side 2 af 4

betyder, at der hverken i 1975-76 eller på nuværende tidspunkt er en pligt til medlemskab i forhold til kommunens opgaver.

Spørgsmålet er så, om kommunen i forbindelse med udarbejdelse af en lokalplan for området, kan indsætte en betingelse om medlemskab af foreningen:

udtømmende op med, hvad en kommune lovligt kan regulere ved en lokalplan. Det fremgår af § 15, stk. 2, nr. 16), at en lokalplan kan indeholde bestemmelser om "oprettelse af grundejerforeninger for nye haveboligområder, erhvervsområder, områder for fritidsbebyggelse eller byomdannelsesområder, herunder om medlemspligt og om foreningens ret og pligt til at forestå etablering, drift og vedligeholdelse af fællesarealer og fællesanlæg".

Da der ikke i Boderne er tale om en *ny* fritidsbebyggelse, er der således ikke hjemmel til at BRK indskriver et krav om tvunget medlemskab i den kommende lokalplan.

Uden at have detailkendskab til regelgrundlaget i 70'erne *kunne* en manglende hjemmel til at pålægge en økonomisk byrde i form af et tvunget medlemskab være årsagen til, at der ikke dengang blev medtaget et krav om medlemskab i deklARATIONEN.

Poul Aksel Eriksen henviser i sin mail til de andre grundejerforeninger på øen. Vi har ikke gennemgået grundlaget for de andre foreninger, fordi det som nævnt ikke gør nogen forskel for kommunens muligheder i denne sag.

Men vi har dog undersøgt grundlaget for en af de største, Grundejerforeningen Dammegårdsskoven, der efter hvad der oplyses på foreningens hjemmeside har 84 medlemmer. Det fremgår af tingbogen, at i forbindelse med udstykningen af de ubebyggede grunde, blev der tinglyst en deklARATION på alle grundene, der forpligter køber til at tilslutte sig til Strandmarkens Vandværk og til medlemskab af en grundejerforening, og at forpligtelsen hviler på de til enhver tid værende ejere af ejendommen. Dvs. at pligten til medlemskab er tinglyst i forbindelse med køb af en grund og efterfølgende købere af ejendommen har kunnet se, at dette krav var gældende - modsat i Boderne, hvor der som nævnt ikke er tinglyst pligt til medlemskab.

Hvis det fortsat er grundejerforeningens opfattelse, at der er tvunget medlemskab af foreningen, vil det som tidligere oplyst være en civilretlig tvist mellem forening og husejer, som kommunen ikke er en del af.

Der er oprettet mange grundejerforeninger ved privat aftale mellem grundejerne. Det

har ejerne valgt at gøre, fordi det både er hensigtsmæssigt og økonomisk fornuftigt at overlade løsning af forskellige praktiske opgaver til en fælles forening, ligesom foreningen vil kunne repræsentere grundejerne i forskellige sammenhænge.

Konklusion:

BRK må således fastholde, at vi ikke har myndighed til at træffe afgørelser vedr. medlemskab af grundejerforeningen, og vi kan ikke i den kommende lokalplan indsætte krav om tvunget medlemskab.

Kommunen overtager ingen forpligtelse til at vedligeholde fællesarealer og private fællesveje, hvis grundejerforeningen opløses.

Som vi tidligere har oplyst, kan uenigheder omkring vedligeholdelse af de private fællesveje indbringes for kommunens vejmyndighed.

Side 3 af 4

Bilag: Dette brev er vedlagt følgende bilag:

- Kopi af mails og brev fra Poul Aksel Eriksen til Bornholms Regionskommune
- Udskrift af tingbogsattest for matr. nr. 101bp, 101h, begge Aaker
- Underskrevet skøde for matr. nr. 101bp, 101h, 1011 og 101bq, alle Aaker, tinglyst 2. juni 2005
- Deklarationer for Boderne, tinglyst 24. februar 1976

Klage:

Hvis grundejerforeningen ønsker at klage over vores tilkendegivelse vedrørende pligt til medlemskab af grundejerforeningen, så er Planklagenævnet myndighed for klager efter planloven.

Klagen skal indgives inden 4 uger fra modtagelsen af dette brev.

I klager via Klageportalen, som I finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. I logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via Klageportalen. Når I klager, skal I betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes jeres klage automatisk først til Bornholms Regionskommune. Hvis Bornholms Regionskommune fastholder afgørelsen, sender Bornholms Regionskommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. I får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser jeres klage, hvis I sender den uden om klageportalen, medmindre I forinden er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis I ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal I sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Bornholms Regionskommune videresender herefter jeres anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt I kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.nmkn.dk."

Venlig hilsen

Louise Lyng
Bojesen Naturchef

15/10/2018 Natur- og Miljøudvalget: 04-09-2018 kl. 14:00

De forpagtere, som ønsker at bytte areal, således at forpagteren får lov at dyrke det kommunalt ejede areal konventionelt, men til gengæld dyrker et tilsvarende privatejet areal økologisk har angivet som argument for deres ønske, at forpagteren således kan få en bedre sammenhæng på sin økologiske del af bedriften, end hvis han dyrkede det kommunale areal økologisk. Forpagterne vil omlægge således, at deres tidligere konventionelt dyrkede arealer bliver konverteret til økologisk dyrkning. Fordelen for kommunen er, at der bliver større sandsynlighed for, at det kan lykkes den pågældende forpagter at blive autoriseret økolog og dermed øge andelen af økologisk dyrkede arealer. Det er dog ikke for alle et ultimativt krav og nogle eller alle disse forpagtere kan godt tænkes at blive autoriserede, selv om de ikke kan bytte.

Strategi for salg af landbrugsjorder Der skal i budget 2018-19 tilsammen sælges for 2,5 millioner kommunalt ejet landbrugsjord. Kommunen ejer ca 246 ha landbrugsjord. Kommunalbestyrelsen har 29-06-2017 besluttet "at der sælges for 2 mio. kr. i 2018 og 0,5 mio. kr. af de kommunale landbrugsjorde, der ikke er omfattet af kommuneplanrammer". For at opnå budgetmålet udvælges ca 25 ha landbrugsarealer, der ikke er omfattet af kommuneplanrammer. I udvælgelsen af arealer vælges først og fremmest de arealer, hvor forpagterne ikke ønsker at dyrke jorden økologisk. Dernæst vælges de største og mest regulære landbrugsarealer. Ved at vælge store og regulære landbrugsarealer forventes det, at kommunen opnår en højere pris pr ha for arealerne. Og det forventes, at der bliver færre omkostninger til klargøring af salg, jo færre enheder der skal sælges.

De udvalgte ca 25 ha sættes til salg og alle sælges, hvis der kommer bud, der matcher den ønskede pris. Hvis denne proces mod forventning ikke skaffer 2,5 mio. kr., finder administrationen flere arealer at sælge. Hvis det som forventet giver mindst 2,5 mio. kr., så sættes der ikke flere kommunale landbrugsjorder til salg. Tidsplan for salg af arealer er, at arealerne udbydes til salg pr. 1. oktober 2018. Anden runde, hvis den er nødvendig, udbydes til salg pr 1. marts 2019.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Bilag til Natur- og Miljøudvalget 4. september 2018

1.

[Model for ændring af forpagtningsaftaler til økologisk drift - Bilag \(DOCX\)](#)

[Til indholdsfortegnelse](#)

Åbent punkt **7 Bekæmpelse af rynket rose status 2018** 01.13.29P20-0003

Behandling Mødedato Åbent punkt Lukket punkt Natur- og Miljøudvalget 04-09-2018 7

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Status for bekæmpelse af rynket rose 2017 og planerne for den videre bekæmpelse

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

https://dagsorden-og-referater.brk.dk/Sites/Politiske_Internet/Internet/2018/InfRef7913.html#BREV2473797 11/24
15/10/2018 Natur- og Miljøudvalget: 04-09-2018 kl. 14:00

- at status tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget, den 4. september 2018: Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har for 2017 og overslagsårene bevilliget 200.000 kr til mekanisk bekæmpelse af rynket rose på de kommunale arealer. Hermed fremlægges status på bekæmpelsen i 2017 og planerne for den videre indsats i 2018 og videre frem. Forekomst rynket rose på kommunale arealer:

De røde prikker er forekomst af rynket rose. De gule prikker angiver, at der er mekanisk bekæmpet én gang. For at få et overblik over populationen har vi registreret forekomsten af rynket rose på alle kommunale kystnære arealer. Vi koncentrerer indsatsen her, fordi det er på disse arealer, at rynket rose udgør den største trussel mod den oprindelige natur. Vi har bygget registreringen op således, at man kan se, hvor mange gange vi har bekæmpet hver forekomst af planten, således vi kan følge med i hvor mange mekaniske bekæmpelser, man skal igennem før planten er væk det pågældende sted. Det vil give os bedre erfaringer til at vurdere, hvor meget det kræver at bekæmpe planten.

Bekæmpelsesstrategi Vi anvender en kombination af oprykning og opgravning. Ved oprykning tager man tager fat i planten og rykker den op af jorden, her vil noget af roden følge med op, men det meste af roden bliver i jorden. Oprykning udføres med en maskine eller manuelt med et håndholdt redskab. Ved opgravning løsner man jorden og trækker de løsnede rødder op af jorden. Her vil meget af roden følge med op, men der vil stadig være noget i jorden. Opgravning udføres som hovedregel manuelt med spade.

Vi vil gerne af med helt små populationer så hurtigt som muligt, for at gøre antallet af steder der skal bekæmpes og overvåges så lille som muligt. Står der enlige buske eller helt små populationer, så vil vi bruge opgravning for at få så meget rod med og dermed slå planten meget tilbage. Det bliver dog hurtigt svært at få overblik over rodsystemet, når man graver op, og det er fysisk meget hårdt arbejde at grave.

Dette sætter sine naturlige grænser for, hvor store populationer, man kan satse på at grave op. Ved maskinel opgravning laver man et stort indgreb på arealet og det er meget svært at holde styr på, hvad der sker med rødderne, når maskinerne først går i gang. Derfor holder vi os helst til manuel opgravning.

Vi vil gerne bruge så meget maskinel indsats som muligt, da den manuelle indsats er fysisk meget belastende og tidskrævende. Nogle steder kan vi udnytte, at jorden er løsnet ved maskinel oprykning til dernæst at udføre noget manuel opgravning, da jorden er løsnet ved oprykningen.

https://dagsorden-og-referater.brk.dk/Sites/Politiske_Internet/Internet/2018/InfRef7913.html#BREV2473797 12/24
15/10/2018 Natur- og Miljøudvalget: 04-09-2018 kl. 14:00

Der, hvor vi graver op, kommer vi tilbage hvert år, indtil planten er helt væk. Der, hvor vi rykker op maskinelt, vil vi nogle gange springe et eller to år over for at stænglerne kan få tilstrækkelig styrke, så de ikke knækker for let, når vi trækker i dem. De skal jo gerne have noget rod med op.

De steder, hvor vi har indhegninger der afgræsses, vil vi udnytte afgræsningen i bekæmpelsen. Det gælder f.eks på Hammerslet ved Svaneke, hvor vi bruger en kombination af kratrydning og afgræsning. Kratrydning og afgræsning udpiner planterne og vil på længere sigt slå dem ihjel, hvis man tilrettelægger tingene ordentligt. Men det er en mere langsommelig bekæmpelse end at oprykning og opgravning. Til gengæld er den ikke så arbejdskrævende. Vi vil løbende evaluere metoderne ud fra vores erfaringer samt ekstern viden og søge at gøre indsatsen mere effektiv.

Vi arbejder fra nordspidsen af Bornholm og øst rundt om øen. Det passer godt med, at vi har lavet bekæmpelsesforsøg i Osand ved Sandvig og Næs ved Allinge, og at disse steder er næsten fri for rynket rose. Her kan vi få planten udryddet snart. Når vi går østpå fra Allinge, så er Sandkås er det første område, hvor der er stor forekomst af rynket rose. Her lavede vi i 2017 den første indsats med maskine.

Oprykning og opgravning ved Sandkås

https://dagsorden-og-referater.brk.dk/Sites/Politiske_Internet/Internet/2018/InfRef7913.html#BREV2473797 13/24

Gul farve angiver at populationerne har været udsat for én behandling. Polygoner angiver større populationer, mens prikker er enkeltindivider eller små populationer.

Ved Sandkås havde rynket rose bredt sig i nogle store populationer, og her blev disse rykket op. Dels ved brug af almindelig grab på lastbil, hvor planterne blev grabbet direkte op på ladet og kørt til BOFA. Dels 15/10/2018 Natur- og Miljøudvalget: 04-09-2018 kl. 14:00

ved brug af specialindkøbt optrækkerbeslag til skovtraktor. Fra skovvognen blev roserne samlet i store bunker, der blev afhentet med lastbil. Hvor der stod enkeltbuske blev disse gravet op. Kysten var generelt ret tilgroet, og vi benyttede, til naboernes store glæde, lejligheden til at få lavet en generel rydning langs kysten.

Ud over den store indsats ved Sandkås har vi taget fat på at grave nogle af de små populationer op. Dette er sket ved Næs ved Allinge for at følge op på bekæmpelsesforsøget, ved Salene vest for Gudhjem, på Melsted Strand og mellem Svaneke og Listed.

Redskaber Ud over almindelig spade og grab til lastbiler har vi indkøbt nogle specialredskaber som forhåbentligt vil vise sig mere effektive. Til manuel oprykning har vi indkøbt en "extractigator" som er udviklet i Canada til optrækning af træer og buske. På dansk kaldes den gyvelsnapper eller træoptrækker. Til maskinel oprykning har vi indkøbt et specialmodul – et optrækkerbeslag "uprooting jaws" som kan spændes på kranen på en skovtraktor, samt et der kan spændes på en lastbilkran eller rendegraverarm. Disse har en bred plastflade som klemmer omkring planterne hvor en almindelig grab har en smal metalkant.

https://dagsorden-og-referater.brk.dk/Sites/Politiske_Internet/Internet/2018/InfRef7913.html#BREV2473797 14/24

Gyvelsnapper til manuel brug Optrækkerbeslag til maskiner

Økonomiske konsekvenser

Budget Der blev brugt 174.000 kr i 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

- [Til indholdsfortegnelse](#) Åbent punkt **8 Danmarks Naturkanon**